

Költségcsökkentés, hatékonyságnövelés rövid, közép- és hosszú távú opcióinak és stratégiájának kidolgozása a közfoglalkoztatásban

Sárbogárd Város Önkormányzata ÁROP-1.A.5-2013-2013-0102jelű pályázat

2014. szeptember 23.

Résztvevők:

Sárbogárd Polgármesteri Hivatal részéről
dr. Varnyu Péter - aljegyző – hatósági osztályvezető
Varga István - pályázati és közbeszerzési referens

Felméréstkészítők:

Hajdú László
Kovács Judit
Bánfi Tamás

A felmérés helyszíni adatfelvétellel, rendelkezésre bocsátott adatokból és internetes adatgyűjtéssel készült.

A felmérés során “szubjektív” tapasztalatokat is szereztünk a közmunka programban résztvevőktől, az általuk elvégzett munkáról.

Tapasztaltuk a köztereket karbantartó közmunkások munkája eredményét és beszélgetést folytattunk a mezőgazdasági mintaprogramban megtermelt zöldségfélét a helyi piacon árusító dolgozókkal.

A közfoglalkoztatás átalakítása következtében 2011. január 1-jétől megszűnt a közmunkaprogram, a közcélú munka és a közhasznú munkavégzés, melyeket az egységes közfoglalkoztatás rendszere váltott fel.

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen visszajön, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A változások a közfoglalkoztatás támogatási rendszerét és feltételeit is alapjaiban érintették. Az új rendszerben az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget

vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet a belügyminiszter szakpolitikai feladat- és hatáskörébe utalta a közfoglalkoztatást. Elmondható, hogy a közfoglalkoztatás részben betölti a korábbi közmunkaprogramok szerepét és funkcióját, azonban semmiképpen nem említhető annak jogutódjaként.

A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a **halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban** (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve **álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők** (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) **átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.**

A közfoglalkoztatók meghatározott körébe tartozás mellett **vizsgálni kell azt is, hogy melyek azok a tevékenységek, amelyek közfoglalkoztatás keretében végezhetőek.** Ezek a tevékenységek a Kftv. szerint a következők:

- a Kftv.-ben meghatározott feladat, továbbá törvény által előírt állami feladat, vagy
- a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy
- a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat,
- a helyi vagy azon túlmutató közösségi,
- a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat.

További feltétel, hogy a felsorolt feladatok kizárólag akkor láthatók el közfoglalkoztatás keretében, ha a feladat ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt.

A közfoglalkoztatásban végzett tevékenység a fentiekén túl nem lehet nyereségérdekelt, piac- és profitorientált.

A közfoglalkoztatási jogviszony a közfoglalkoztató és közfoglalkoztatott által kötött **közfoglalkoztatási szerződéssel jön létre, amelyet írásba kell foglalni.**

A közfoglalkoztatás támogatása:

A közfoglalkoztatási támogatások típusait és a támogatások igénybevételre vonatkozó szabályokat *a közfoglalkoztatásokhoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet* tartalmazza.

Munkaerő-piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskeresők - FHT-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők -, valamint
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek.

A munkaerő-piaci célcsoport foglalkoztatásához a **következő** formákban nyújtható támogatás:

- **rövid időtartamú foglalkoztatás** támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 órás munkaidő),
- **hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás** támogatása (legfeljebb 11 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő),
- **országos közfoglalkoztatási program** támogatása (legfeljebb 11 hónap időtartam, napi 8 órás munkaidő),
- **mintaprogram** támogatása (legfeljebb 11 hónap időtartam, napi 8 órás munkaidő),
- **közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló** támogatás (legalább 60 nap, legfeljebb 11 hónap időtartam),
- **vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatásához** nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzések:

- **Országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódó képzések**

Országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indulnak szakmai képzések, amelyek - a képzés jellegétől függően tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárulnak. (A nagy létszámú közfoglalkoztatottat alkalmazó vízügyi, erdőgazdálkodási területen például jellemzően kisépkezelői, erdőművelő, motorfűrész kezelő képzések indulnak.)

- **Közfoglalkoztatási mintaprogramokhoz kapcsolódó mezőgazdasági képzések**

A közfoglalkoztatási mintaprogram **mezőgazdasági** elemében a **képzésben történő részvétel kötelező**. A képzésben résztvevők háztáji állattartás, háztáji növénytermesztés és tartósítás, vagy háztáji növénytermesztés és állattartás ismereteket biztosító elméleti és gyakorlati képzésben részesülnek.

dr. Varnyu Péter tájékoztatása:

Sárbogárd a Közép-Dunántúl legnagyobb területű települése. Sárbogárd város Fejér megye déli részén, a Dunától mintegy 20 kilométer távolságban, a Közép-Mezőföldön található. Területe: 189,3 km². Lakosok száma: 12 643 fő.

Sárbogárd történelme:

A XIV. században a Bogárdi család és a Tinódy család Sárvíz mellett létrehoztak két települést. A Bogárdiak a Tinódy családdal rokoni kapcsolatban álltak. 1880-as években a két községből jött létre Sárbogárd. A város mai központja, Bogárd első említése 1323-ból való, földesura *Bogárdi István* besenyő nemes volt.

A sárbogárdi települések újranevesedése a 17. században magától ment végbe: egyrészt a Duna mentén érkező délszlávok, másrészt a nyugatról és a mocsarokból visszatértek népesítették be a korábbi falvakat. A 19. században már *Sárbogárdként* ismeretes a mai település, miután Tinód és Bogárd egyesült.

Demográfiai adatok:

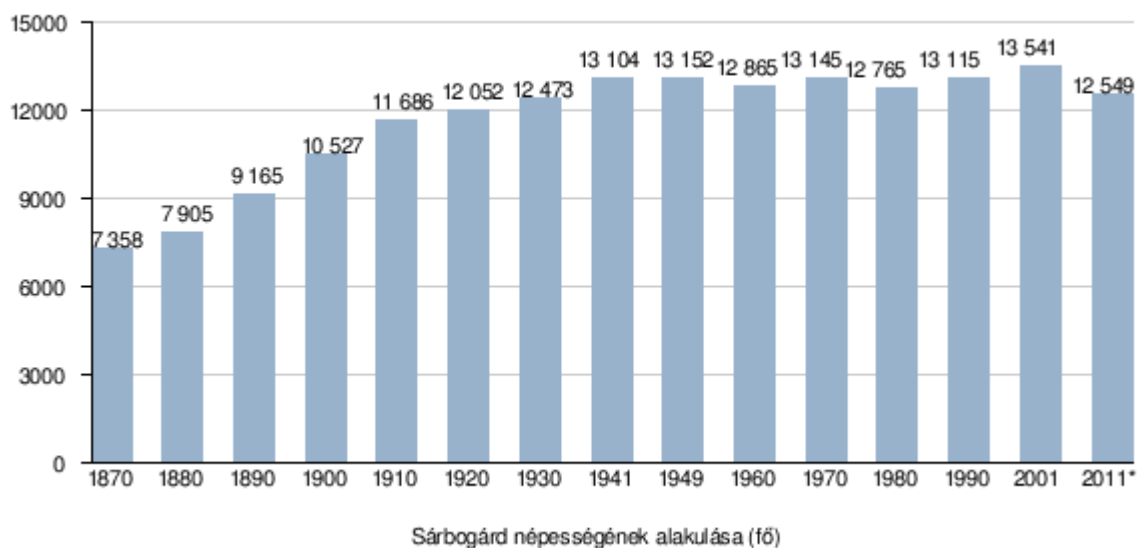
A 2001-es népszámlálási adatok szerint Sárbogárdnak 13 541 lakosa volt, ennek a 96%-a magyar, a 0,7%-a cigány, a 0,3%-a német nemzetiségű és 3,7% nem válaszolt a nemzetiségi kérdésre.

2012. január elsején 5098 lakás volt a városban, km²-enként 26,925.

Sárbogárd lakónépességének alakulása:

A diagramon látható, hogy a nemek megoszlása szinte kiegyenlített, így annak kapcsán torzulás nem várható az eredmények kiértékelésekor. Másik általános, azaz demográfiai adat a kitöltők életkor szerinti megoszlása, amelyet a kérdőív úgyszintén vizsgált. Ez azért nagyon fontos, mert a kérdőív elkészítése során célként fogalmazódott meg az, hogy a lakosság minden életkortartományba tartozó tagjai képviselve legyenek, tehát egyik tartomány felé se alakuljon ki jelentős eltérés.

Az alábbi diagram a kapott eredményt szemlélteti:

Gazdaság

Munkanélküliség:

Fejér megyében az országos átlagnál kisebb a munkanélküliség, azonban a megye különböző pontjain eltérőek az értékek. A munkanélküliségi ráta a megye déli részén, a sárosgárdi és az enyingi kistérségekben mutatják a legmagasabb értékeket.

Munkanélküliségi ráta [%]								
Területi egység	2013.				2014.			
	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév
Közép-Magyarország	9,3	8,7	8,6	8,1	7,3	6,4		
Fejér	11,0	10,6	8,9	8,2	7,8	6,6		
Komárom-Esztergom	10,2	8,6	5,8	6,0	4,0	3,8		
Veszprém	10,7	8,5	8,7	7,6	6,2	5,8		
Ország összesen	11,8	10,3	9,8	9,1	8,3	8,0		

5.2. A 15-64 éves népesség gazdasági aktivitása megyénként és régióként

Régiók, megyék, időszakok	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Gazdaságilag aktívák	Gazdaságilag nem aktívák	15-64 éves népesség	Aktivitási arány	Munkanélküliségi ráta	Foglalkoztatási ráta
	ezer fő					%		
Közép-Magyarország								
2003. I-IV.	1 194,7	50,6	1 245,3	691,5	1 936,8	64,3	4,1	61,7
2004. I-IV.	1 213,6	58,1	1 271,7	658,1	1 929,8	65,9	4,6	62,9
2005. I-IV.	1 227,4	66,8	1 294,2	645,8	1 940,0	66,7	5,2	63,3
2006. I-IV.	1 229,3	66,6	1 295,9	664,9	1 960,8	66,1	5,1	62,7
2007. I-IV.	1 233,6	61,9	1 295,5	671,7	1 967,2	65,9	4,8	62,7
2008. I-IV.	1 232,5	59,9	1 292,4	672,2	1 964,6	65,8	4,6	62,7
2009. I-IV.	1 225,6	87,4	1 313,0	677,7	1 990,7	66,0	6,7	61,6
2010. I-IV.	1 214,6	120,3	1 335,0	678,8	2 013,8	66,3	9,0	60,3
2011. I-IV.	1 226,7	119,3	1 346,0	691,5	2 037,6	66,1	8,9	60,2
2012. I-IV.	1 262,8	128,9	1 391,8	637,8	2 029,6	68,6	9,3	62,2
2013. I-IV.	1 273,7	122,1	1 395,7	631,8	2 027,6	68,8	8,7	62,8

A Sárbogárdi Járási Hivatal Járási Munkaügyi kirendeltség illetékes köréhez Sárbogárdon kívül még 11 település (Sáregres, Sárszentágota, Sárkeresztúr, stb.) tartozik. Feladatuk a munkaerő közvetítés, foglalkozási és munkaerő-piaci információk nyújtása, valamint az álláskereső és munkaadó igényeinek kiszolgálása.

Sárbogárd és környéke

A nyilvántartott álláskereső 2013. augusztusi száma 2.148 fő. Az álláskereső 15,8%-a pályakezdő. Számuk 339 főt tett ki. Az álláskeresőnek 36,4%-a szerepelt több mint 12 hónapja folyamatosan a regisztrációban. Az ellátásra jogosultak aránya 41,9%. Az álláskereső több, mint fele, 53,7%-a legfeljebb általános iskolai végzettségű. Augusztus végén 109 üres álláshelyet tartott nyilván a kirendeltség. Az álláskereső gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya a tárgyhóban 18,0%. Ennek alapján a térség a megyében az utolsó helyen szerepel.

Időpont	Álláskereső száma	Munkanélküliségi mutató
2013.január	2215	23%
2013.június	1563	17%
2013.december	2052	17.2%

A regisztrált álláskeresők nemek szerinti összetételét vizsgálva, a nők és férfiak aránya megközelítőleg azonos. Az elhelyezkedési esélyeket csökkenti a 8 általánossal vagy kevesebbel rendelkezők magas száma (1058 fő). Ezen kívül a munkaerő-piaci helyzetet nagymértékben rontja, hogy a regisztrált álláskeresők 42,6%-a 45 év feletti. Pénzbeli támogatásban az állomány több mint 60 %-a NEM részesül.

A regisztrált álláskeresők számának csökkenésében jelentős szerepet játszanak a Közfoglalkoztatási Programok. 2013-ban a közfoglalkoztatás keretében 1354 fő foglalkoztatása vált lehetővé. Októberben 69, novemberben 369, míg decemberben 186 főt tudtak foglalkoztatni a támogatott közfoglalkoztatás keretében.

Az aktív munkaerő-piaci eszközök közül létszámban és pénzügyi forrást tekintve is legnagyobb eszköz a közfoglalkoztatás.

2013-ban 3 foglalkoztatási forma valósult meg:

- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
- országos közfoglalkoztatási program
- STARTMUNKA mintaprogramok

A sárbogárdi Önkormányzat is szívesen fogadja a Start mintaprogramok által nyert lehetőséget, és igyekeznek maximálisan kihasználni, mivel ezekkel értékteremtő tevékenységet végezhetnek településük javára, melynek támogatottsága 100 %-os.

A kistérség területén a programokban tervezett 430 főhöz képest 542 álláskereső került bevonásra. A start munka támogatás központi kerete terhére eredetileg 499 872 314 Ft kötelezettségvállalásból tárgyévben (2013) 434 911 553 Ft került kifizetésre. Nem lett felhasználva 35 421 079 Ft. Ennek egy része megghiúsulás,

nagyobb arányban viszont elszámolásra váró közvetlen költség, amely az áthúzódó hatást fogja növelni. A hagyományos közfoglalkoztatást 6 és 8 órás foglalkoztatási formában bonyolították le. A foglalkoztatási körbe új elemként került be a téli, képzéssel egybekötött közfoglalkoztatás, ami 2013. november 1-én indult folyamatos létszámfeltöltéssel és 2014. április 30-ig tartott. A foglalkoztatás időtartama programonként változó, 1 hónaptól 10 hónapig terjed, de programon belül is vannak hosszabb-rövidebb időtartamú szerződések.

Sárbogárdon létszámadatok programonként:

Programok	Időtartam (hónap)	Program létszáma (fő)	Foglalkoztatottak száma (fő)
Téli közfogl. (jan. 2. - feb. 28.)	2	13	13
Start belvízvéd.	10	92	134
Start földút karb.	6	42	67
Start közút karb.	10	15	15
Start illegális hull. lerakó felszám.	3	21	28
Hagyományos közfogl. 6 órás, átlagos időt. 1 hó/fő	10	8-10	93
Hagyományos közfogl. 8 órás	10	13	13
Téli képzéssel egybeköt. közfogl.	2 (nov. - dec.)	137	137
ÖSSZESEN			500

Fontos megemlíteni, hogy 2013-ban voltak olyan foglalkoztatottak, akik több programban is alkalmazásra kerültek, így a többszöri foglalkoztatást leszűrve,

ténylegesen 385 fő alkalmazására került sor. Ezzel a számmal a járás legnagyobb foglalkoztatója: Sárbogárd Város Önkormányzata.

Téli közfoglalkoztatás:

Időtartam: 2014. január 2. - február 28.

Feladatok:

- Járási Hivatal kialakításából eredő utómunkák
- csapadékvíz elvezetés
- útjavítás
- közterületi tisztaság

Mezőgazdasági projekt:

Az egyik legsikeresebb program a mezőgazdasági projekt. Ezen területen 119 személy vett részt. A költségek fedezésére 156 492 392 Ft került felhasználásra a 2013-as évben. Fő tevékenység a zöldség- és gyümölcsstermesztés, ill. a kisállattartás voltak, ez utóbbi még jelenleg is folyik. Elsődleges célja a friss alapanyagok előállítás a konyhák ellátására, és az önkormányzati intézmények számára. A kimaradó növények/gyümölcsök a piacon kerülnek értékesítésre, ill. egyéb felhasználásra (háziállat ellátás). A termelés irányításában szakszerű gazdálkodást folytató szakemberek vettek részt.

Mezőgazdasági földutak rendbetétele:

Időtartam: 2013. március 4. - december 31.

Feladatok: útjavítások, kátyúzás, járdák javítása

Eredmény:

- felhasználva 130 tonna kőzúzalék (makadám utak javítására)
- felhasználva 4 tonna hideg aszfalt (aszfaltos utak kátyúzása)
- járda felújítások
- intézmények karbantartása, festése

- önkormányzati lakások karbantartása

Ebben a projektben a 98 közfoglalkoztatott vett részt 6 településen. A kitűzött célok megvalósultak (mezőgazdasági utak rendbetétele, mezőgazdasági területek, telepek bekötése a közúthálózatba, a könnyebb közlekedést elősegítve). A felhasznált támogatás 57 831 238 Ft volt.

Belvízvezetési projekt:

Időtartam: 2013 március 1. - december 31.

Ezt a programot a vízgazdálkodási társulásokkal karöltve (országos közfoglalkoztatási program keretében) végezték.

Feladatok: árkok tisztítása (316 km), ár- és belvízzel veszélyeztetett területek karbantartása.

Eredményként a külterületi fő vízvezetők legalább 2 alkalommal, míg a belterületi levezetők 4 alkalommal kerültek lekaszásra a hulladék összegyűjtése mellett. A kézi és gépi kaszás egész éves teljesítménye 1 136 448 négyzetméter. Erre a tevékenységre 111 290 839 Ft került kifizetésre 2013-ban.

Illegális hulladéklerakó helyek felszámolás:

Feladatok: ismétlődő lerakások felszámolás, tiszta környezet fenntartása

Ez a projekt 38 fő álláskeresőt (29 fő helyett) tudott foglalkoztatni, amelyre 14 002 109 Ft került felhasználásra. A program nagy segítséget nyújtott az önkormányzatoknak. A lerakóra szállított hulladék mennyisége 7380 kg.

Hagyományos közfoglalkoztatás (6 órás):

A program elsődleges célja volt a női munkaerő foglalkoztatásának megoldása.

Feladatok: településtisztaság, virágok ültetése, virágágyások, közterületek, parkok gondozása

Hagyományos közfoglalkoztatás (8 órás):

A közfoglalkoztatottak ebben a programban intézményi kisegítő feladatokat láttak el.

Téli és egyéb értékteremtő projekt:

Időtartam: 2013. november 2. - december 31.

Képzések:

- kisgépkézeli: 10 fő
- parkgondozói: 10 fő
- motorfűrészek kezelői: 11 fő
- zöldség- gyümölcs feldolgozói: 1 fő
- faipari gépkézeli: 2 fő
- térburkolói: 11 fő
- alapképzettség fejlesztési képzés: 86 fő

A felhasznált keret 20 145 946 Ft, nagy részét beruházásra, ezen belül is építési anyagok vásárlására költötték. A téli képzéses közfoglalkoztatásban a létszám, mind a foglalkoztatás, mind pedig a képzések vonatkozásában meghatározott volt. A munkavállalók és a képzéseken részt vevők véletlenszerűen kerültek besorolásra, mivel a behívás és a kezdés között - pályázat írással és a kötelező orvosi vizsgálatokkal, kiértékelésekkel együtt - 4 munkanap állt rendelkezésre.

A sárbogárdi kistérségben 2013-ban a munkaerőpiaci helyzetre kedvezően hatott a közfoglalkoztatás. Számos munkára képes és kész aktív korú, halmozottan

hátrányos helyzetű embernek sikerült munkát biztosítani. A programokból kevés volt a lemorzsolódás, általában az esetek 90 %-ban az elsődleges munkaerőpiacon sikerült munkát találniuk.

2014 májusától kezdődött a Start programok indítása. Két programra a Start belvízvédelem és a Start közútkarbantartás programokra pályázik (pályázott) a sárbogárdi Önkormányzat.

Helyi ipar, mezőgazdaság és szolgáltatási szektor, melybe sajnos kicsi a fluktuáció a közmunka programból. Jelentős “átvándorlásról” nem tudtak beszámolni.

Mezőgazdaság:

A város lakosságának nagy része a mezőgazdaságból él. A környező kiváló minőségű földeken gabona-, kukorica-, cukorrépa- és napraforgó termesztés folyik, de jellemző a sertésenyésztés is. Sárbogárd térsége gyümölcssteleptésre kiválóan alkalmas. A mezőgazdasági terményekre kiterjedt feldolgozóipar épül.

Sárbogárd területének 86%-a áll mezőgazdasági művelés alatt. A város területének 66,7%-a szántóföld; 11,1%-a legelő; 3,1%-a erdő; 1,1%-a rét. A kivett (vagyis lakott) terület 13,8%-a Sárbogárd területének.

Sárbogárdon sertés-, baromfi- és szarvasmarha-tenyésztés folyik. 1863-ban a szarvasmarhák száma 220, a baromfik száma 21 000, a sertések száma 400 darab volt. 2011-ben a szarvasmarhák száma 635, a baromfik száma 9000, a sertések száma pedig 4200 darab. Az állattenyésztés legfontosabb ágazata a sertésenyésztés.

2011-ben a mezőgazdasági alkatrészeket, gépeket árusító Valkon Kft. telephelyet hozott létre Sárbogárdon, melyet október 21-én mutattak be a nyilvánosság számára. A telephely javítóműhelyként, alkatrészboltként, funkcionál.

A mezőgazdasági cégek közül jelen van még Sárbogárdon, a Köztársaság úton a KITE Zrt. is. A cég tevékenységi köre a mezőgazdasági termelők továbbképzése, szakmai bemutatók, szaktanácsadások, gazdasági érdekképviselés, információcserék szervezése.

Ipar:

Sárbogárd 1920-ig a népi bútorkészítés központja volt.

1993-ban létrejött a Sárbogárdi Ipari Park, a volt szovjet laktanya területén. 2000-ben a Mannesmann VDO CarCommunicationmulticég beszüntette a munkát az autórádiókat gyártó sárbogárdi üzemében. A Mannesmann iparüzési adójából befolyó összeg Sárbogárd 1,7 milliárdos költségvetésének 8-10%-át adta. (A cég 1999-ben 1,3 millió készüléket gyártott itt, és távozásával 845 munkahely szűnt meg Sárbogárdon). A gyártást Kínába helyezték át, ahol olcsóbb a munkaerő és alacsonyabbak az alkatrészárak, továbbá a működés egyéb járulékos költségei is, mint Magyarországon. Az év októberében a honvédség helyi alakulata is eltávozott a városból, amivel szintén munkahelyek szűntek meg.

2003-ban egy holland cég, a Key Tech egy üzem kivitelezésébe kezdett, de 2009-ben beszüntették a munkát. A cég bezárásával 120 ember maradt munka nélkül. Helyi hírek szerint még a gépeket is eladták.

Sárbogárd legnagyobb ipari létesítménye a VIDEOTON sárbogárdi üzemegysége volt, a maga 107000 m²-es területével, mely napjainkban már nem működik.

Szolgáltatások:

A szolgáltatási és kereskedelmi szektor kiterjedt (főleg a szállítmányozás terén), de elmarad a megye egyéb városaiban megszokott átlagtól.

A nagykereskedelmi áruházláncok közül Sárbogárdon megtalálható a Lidl, a Rossmann, a Tesco, a Penny Market, a Spar és a Coop (a Coopnak 3 üzlete van Sárbogárdon. Egykoron Plus áruház is volt a városban, de beleolvadt a Sparba. 2009. február 12-én nyílt meg a vásárlók előtt a Plus áruház egykori helyén a Spar.

2005 tavaszán adták át a posta új központi épületét, amely Fejér megye legkorszerűbb postahivatala. A beruházás megközelítőleg 100 millió forint volt. A posta felavatásán a miniszterelnök is ott volt.

MOL és OMV üzemanyagtöltő állomás található Sárbogárdon.

Kérdések-Válaszok:

Saját erő szükséges a programok megteremtéséhez, azonban ez kisebb, mint a szociális támogatások összege.

Eszközbeszerzés: gépek, fűnyírók, fűkasza, üzemanyag finanszírozásnál nagyon oda kell figyelni, hogy a tervezett keretösszegegen belül maradjanak, a programban nincs lehetőség inflációkövetésre. Máshol tapasztaltunk olyat, hogy a megvásárolni kívánt gép ára időközben felment és a program végrehajtójának saját forrásból kellett kipótolnia. Nincs lehetőség a “pótmunka” finanszírozására sem.

Nagy területen dolgoznak az emberek, a munka megszervezése is nagy felelősség, valamint ellenőrizni kell a dolgozókat.

A városban a munkavállalók hány százaléka dolgozik közmunkásként az Önkormányzat alkalmazásában?

- Erre nem tudok választ adni, változó. Idén 351 szerződést kötöttünk eddig, nem ismert, hogy még hányat kell. Ha a lakosság számához mérjük, akkor a 351 szerződés kb. a lakosság 2-3 %-a.

Mióta vesznek részt a közmunka programban?

- Erre nem tudok választ adni. 2009 előtti dolgokat nem ismerem. Műszak tud rá válaszolni esetleg. (1990-es évek végén már volt közmunkaprogram)

Van-e lehetőségük meghatározni milyen közmunka programok induljanak?

- Csak részben van (start-közút, belvíz, mezőgazdaság a többi központilag írják elő), mi eldönthetjük, melyikben indulunk.

Tudnak-e hatni a személyi összetételre?

- Csak részben.

Hány fő önkormányzati dolgozó foglalkozik a startmunkával?

- Hivatal részéről részmunkaidőben: műszaki osztály 2 fő, szervezési csoport: 2 fő, pénzügyi osztály: szinte mindenki a kifizetések, számlázások miatt. Közfoglalkoztatáson belül: csoportvezetők: 5, adminisztrátorok: 2

Hogyan történik a kifizetés? Mekkora leterhelés a kp-s fizetés?

- Nagyobb arányban kp-s fizetés, emiatt nagy a leterheltség.

Átlag hány százaléka hiányzó?

- Meghatározhatatlan, ez változó az összetételtől függően.

Gondot okoz-e a nem megfelelő munkaerő rendelkezésre állása?

- Igen

Hogyan egészíti ki a profitorientált városüzemeltetést a közmunka program?

- Nincs profitorientált városüzemeltetés. Nincs városüzemeltetési többségi tulajdonunkban levő cégünk.
- *Megjegyzés: külső vállalkozó, a Dészolg KFT végzi el megbízás alapján a feladatokat, megbízási díj ellenében.*

Melyek az elégedettség fokmérői?

- ???? (itt arra gondoltunk, hogy a lakossági jelzések milyenek a közterek, külterületi utak, vízelvezető árkok állapota kapcsán)

Hány fő dolgozik a hivatalban? Hány fő az intézményekben, intézményenként?

- Polgármesteri hivatal létszáma:37; Bölcsőde: 7; Könyvtár: 5; Óvodák:61 fő; ESZI:46 fő

Mely intézményekben dolgozik közmunkás?

- Hivatal: 9 fő, intézmények szintén változó. SESZI 9-10 fő, óvodák 3-4 fő/nagy óvodák, pusztagegri óvoda 1 fő, töbörzsöki óvoda 2 fő, könyvtár 3 fő, bölcsőde 2 fő.

Van-e közöttük diplomás, neki milyen munkát tudnak adni?

- Nem vizsgáljuk az iskolai végzettséget, csak a karbantartóknál, akik magasabb bért kapnak, illetve az adminisztrátoroknál, akik a Polgármesteri Hivatalban "titoktartási kötelezettséggel, felelősséggel"járó munkakört töltenek be. Mivel a jogszabály azt írja elő, hogy a közmunka iskolai végzettségtől független, ezért csak azokat tudjuk magasabb béren alkalmazni, akinek a munkakörére engedélyezi a Munkaügyi központ, vagy aki pl: ács, kőműves, és abban a munkakörben is dolgozik, vagy ahol kapunk keretösszeget szakmunkás bérhez, de itt is mindenképpen azt kell figyelembe venni, hogy csak az kaphatja a szakmunkás bért, akinek a munkaköréhez megfelelő a végzettsége. Tehát egy ABC eladót nem alkalmazhatunk szakmunkással karbantartó munkakörben, egy esztergályost, vagy fodrászt nem alkalmazhatunk adminisztrátornak szakmunkás bérrel. OKJ végzettség önmagában nem elég a szakmunkás bér megállapításához (Munkaügyi Központ információja)

A képzések során milyen lehetőségeik vannak? Élhetnek-e javaslattal?

- A képzéseket központilag határozzák meg. Választási lehetőségünk nem nagyon van a létszámra vonatkozóan, illetve a tanfolyamokra vonatkozóan. Előzetes felmérést küldenek, amire választ kell adni, hogy milyen tanfolyam érdekel bennünket, illetve hány főt vonnánk abba bele, de részben nem azzal a létszámmal, és nem azokat a tanfolyamokat indítják **központilag**, amit mi kérünk. Erre példa a 2013/2014. évi téli képzéses közfoglalkoztatás, ahol nem kértünk alapkompentencia képzést, mégis 86 főt kötelezően be kellett arra vonni 3 nap leforgása alatt kiközvetítéssel, érvényes orvosival együtt.

Start-mintaprogramok (Start-belvíz, Start-közút, Start-földút, Start-illegális hulladéklerakó felszámolás, Téli képzéses közfoglalkoztatás) - állami támogatás mértéke: összesen 160.669.300,-Ft munkabér, illetve ehhez kapcsolódó járulék, mely 100%-ban állami támogatást élvez.

Program	Munkabér	Járulék
Start belvíz	65 709 140 Ft	8 871 106 Ft
Start földút	17 781 280 Ft	2 400 585 Ft
Start közút	14 382 500 Ft	1 941 640 Ft
Start illegális lerakó felszámolás	4 849 440 Ft	654 705 Ft
Téli képz. közfogl.	57 946 940 Ft	7 823 207 Ft
Közvetlen ktg.	2 880 327 Ft	
Összesen		68.650.474 Ft

Foglalkoztatás átlagos időtartama: 2013. december 31-i állapot szerint 4,5 hónap/fő.

A 2014. április 30. napjáig tartó programban összesen 134 fő vett részt.

Most 463 fő dolgozik a közmunkaprogram keretében.

5 pilléres közmunka program:

- Mezőgazdasági projekt
- Mezőgazdasági földutak rendbetétele
- Belvízelvezetés
- Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása
- Téli és egyéb értékteremtő projekt

Mezőgazdasági projekt:

Egyik legsikeresebb program. Fő tevékenységek a zöldség és gyümölcsstermesztés. Szabadföldi, valamint hideg fóliás termesztés folyik. Cél a friss alapanyagok előállítása, önkormányzati intézmények ellátása, többletermékek feldolgozása, értékesítése. A termelés irányításában szakemberek vigyázzák a szakszerű gazdálkodást. Piacon árulják a megtermelt terményeket (paprika, paradicsom, zöldbab, főzőtök, káposztafélék, stb.) A program kapcsán képzés is folyt (zöldség- és gyümölcs feldolgozó).

Megjegyzés: a termékek szabadpiacon nem értékesíthetők, a piaci jelenlét sokszor csak jelképes. Kis problémát okoz, hogy a friss zöldségek zöme akkor érik, amikor nincs iskolaszézon. A főzőkonyhák a fagyasztott zöldségek felhasználását preferálják, azonban fagyasztásos tartósításra nincs lehetőség. Megoldást jelenthetne, ha a program keretében átadható lenne hűtőháznak a termény (akár több település összefogásával is) majd a díj felszámításával kerülne vissza a köztérbe.

Start-földút:

Cél: mezőgazdasági földutak rendbetételével a mezőgazdasági területek, telepek bekötése a közúthálózatba, elősegítve a környéken lakók közlekedését, mezőgazdasági telepek könnyebb megközelítését.

Megjegyzés: több éves előrelátó, egymásra épülő tervezéssel van mód a szükséges gépállomány (gréder, kotró, markoló) beszerzésére, mely akár a téli hó eltakarításban is közreműködhetne. Az így beszerzett gépek üzemeltetése, karbantartásának költségeit viszont tervezni kell saját forrásból, arra a közmunka program keretében nincs lehetőség.

Start-belvíz:

Árkok tisztítása, az ár- és belvízzel veszélyeztetett területek biztosításával, hogy a természeti katasztrófák elkerülhetők legyenek.

Megjegyzés: a település és településrészek természetes lejtése olyan kicsi, hogy a csatornarendszer kialakítása precíz tervezői-kivitelezői munkát igényel. A lassan lefolyó víz, jelentős üledéket rak le, az átereszek eldugulhatnak. Sok esetben beledobált szeméttől is!

Start-illegális:

Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása. Az ismétlődő lerakások megakadályozására, a tiszta környezet megtartására 38 fő közfoglalkoztatottnak volt lehetősége ebben a projektben dolgozni.

Megjegyzés: A programból kell finanszírozni a lerakóhelyre szállítás költségét és a lerakóhelyi díjat is. Előfordulhat, hogy a szemét összegyűjtésére a kapacitás megvan, de a díjakra már nincs keret a programban. Mivel a lerakóhelyeken szigorú ellenőrzés van, nincs lehetőség a díjmentes lerakásra.

Közúthálózat javítása:

A település belterületén az önkormányzati kezelésű úthálózat karbantartása, javítása, környezetének rendbetétele, baleseti veszélyek csökkentése, kerékpárutak építése (járdaépítés, járdalapok lerakása (40x40 cm), kátyúzás (mart aszfalt), buszmegálló átépítése). A közmunka programban résztvevők más városban képzésben vettek részt, az ott tanultakat hasznosítani tudják. A

betonelemeket a szomszédos Alap településről szerzik be, ahol szintén közmunka programban állítják elő.

Városüzemeltetés:

A település parkjainak, zöldfelületeinek, temető rendbetétele a feladata a közmunkában foglalkoztatottaknak. Ezeket a feladatokat a Közév Kft., Dészolg Kft. szerződés alapján végzik a munkákat és teljesítés igazolás alapján történik a velük való elszámolás. Csak az üzemanyag felhasználás történik norma szerinti elszámolásban. Ezen a területen azokat az egyedi feladatokat végzik el a különböző más programokból átvezényelt emberek, melyek vállalozási formában nem elvégezhetők.

Karbantartás területen 10 fő-t a Vízügy foglalkoztatja az embereket, de az Ő felügyeletüket és irányításukat is az önkormányzat látja el

Egyéb észrevételek

A munkák minőségéről elmondható, hogy eléri az elfogadható szintet, de ár érték arányba jónak mondható, mivel olcsóbb mintha külsős vállalkozót bízna meg az önkormányzat.

463 közfoglalkoztatott fordult meg a programban, ennek a hatékonysága mérőszámok hiányában nem értékelhető, de elmondható, hogy a csökkent költségvetési támogatást a közmunka programban kapott összeg jól kiegészítette, hiszen a közmunkások körül-belül 50 millió forint értékű munkát végeztek el.

Ha megszűnne a közmunka program, a feladatellátás gondot okozna a település számára.

Az emberek inkább dolgoznak a közmunka program keretén belül, mint segélyért álljanak sorban (segély 22.800,-Ft).

2014. Start mintaprogram pályázati anyag ismertetése

Belvízelvezetés

Program célja:

Sárbogárd közigazgatási területén az önkormányzat tulajdonában lévő árokrendszer hossza 316 km. A 2013 évi belvízvédelmi projekt során a korábban elhanyagolt vízelvezető árkokat, csatornákat sikerült működőképes állapotba hozni, azonban ennek fenntartása folyamatos, hosszú távú munkát igényel. Sárbogárd síkvidéki település, a vízelvezető árkok lejtése kicsi, a lefolyás lassú, emiatt a feliszapolódás, feltöltődés folyamatos. A kaszálások, nád és bozótirtás, iszapolás folyamatos munkát igényel, ennek elmulasztása esetén ingatlanok, lakóépületek kerülhetnek veszélybe. 2014 évben a közfoglalkoztatási programok késői kezdése, illetve a szükségesnél alacsonyabb létszám miatt az árkok kaszálását későn tudtuk megkezdeni, a főbb vízelvezetők külterületi szakaszainak kaszálását jelen ideig nem tudtuk megkezdeni, ezalatt a növényzet egyre sűrűbb és erősebb lett, így a kaszálás egyre nehezebb. A nádvágás a téli hónapokban is munkát biztosít a bevontaknak.

A munkavégzés főbb területei: a csatolt felmérési lap alapján. Az összterület kb. 465 000 m², a szükséges kaszálások számával felszorozva kb. 1 240 000 m².

Az önkormányzat 15 db Stihl fűnyíróval rendelkezik. A fűnyírók teljesítménye sima fűvágásnál 1 000 m²/műszak. Ez a növényzet nagyságának, erősségének függvényében változik. Az önkormányzat tulajdonában áll egy VW transporter és egy kistraktor, amelyeket szállítási feladatokra kívánunk használni. A 2014-es évben az előző évek tapasztalatait figyelembe véve terveztünk be munka-, és védőruhákat, illetőleg védőeszközöket.

Ezen programelem árbevételt nem képez, hanem a lakókörnyezet, magántulajdon (lakóépületek, vetésterületek stb.) védelmét szolgálja, mellyel a település biztonságosabbá válik az időjárás viszontagságai esetén is.

A város közigazgatási területe 18 934 ha. A csapadékvíz elvezető rendszer lejtése kicsi, a lefolyás lassú, emiatt csapadékos években (1999, 2006, 2010) a belvíz lakóingatlanokat veszélyeztetett, illetve jelentős károk is keletkeztek. A város biztonsága és a lakóépületekben keletkezett károk megelőzése érdekében az önkormányzat számára elsődleges feladat a csapadékvíz levezetők folyamatos karbantartása, kaszálása, iszapolása, átereszek tisztántartása. A vízelvezető árkok körzetében a parlagfű irtást is el kívánjuk végezni.

Tervezett létszám: 46 fő. Ebből 1 fő csoportvezető, 1 fő programirányító, 3 fő gépkezelő, 1 fő raktárkezelő, 1 fő adminisztrátor, 38 fő segédmunkás.

Sárbogárd síkvidéki település, a levezető árkok lejtése kicsi, emiatt a levezetők karbantartása folyamatos munkát igényel a csapadékvizek minél gyorsabb kivezetése miatt. Az önkormányzati kezelésben lévő árokrendszerek kaszálása, tisztítása, bozót kiirtása, iszapmentesítése a város védelme érdekében elengedhetetlen feladat. A kaszálásokhoz szükséges gépekkel, illetve a kaszálék elszállításához szükséges járművekkel rendelkezünk. A program során a gépek és járművek üzemanyag ellátásához és üzemeltetéséhez kérünk segítséget.

A program költségeinek kimutatása:

	Költségnem megnevezése	Elszámolható költség (Ft)
1.	Béreköltség	12 961 109
2.	Munka- és védőruházat, egyéni védőeszköz	1 028 443
3.	Munkába járással kapcsolatos utazási költség	400 120
4.	Egyéb költségek	2 025 333
	összesen	16 415 005

2013-2014. évi téli közfoglalkoztatás forrása terhére indított hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatására

A közfoglalkoztatás célja, szükségessége, indokoltsága:

A közfoglalkoztatási program keretében települési köztisztasági, parkgondozási, út- és járdajavítási és karbantartási, intézményi karbantartási, és takarítási feladatokat ellátása.

A tisztább, rendezettebb közterületek, intézmények, a kijavított járda vagy útszakaszok mindenképpen a település egészségének és lakóinak a megelégedését szolgálja. Ezen túlmenően pedig átmeneti munkalehetőséget biztosít az FHT-ban részesülő, vagy regisztrált álláskeresők részére.

Foglalkoztatni kívánt összes létszám: 17 fő

A program időtartama: 2014. év március 1. naptól 2014. év április hónap 30. napig

A program teljes költsége: 2.837.981 Ft

Munkaterv:

Parkfenntartás, parkgondozás, belterületi utak, járdák fenntartása, javítása, közterület tisztántartás. Intézmények karbantartása, intézményekben kisegítő feladatok ellátása.

A program költségeinek kimutatása:

	Költségnem megnevezése	Elszámolható költség (Ft)
1.	Béreköltség	2 732 344
2.	Munka- és védőruházat, egyéni védőeszköz	105 637
	összesen	2 837 981

A programok hatékonyságával és fenntarthatóságával kapcsolatos észrevételek.

A legfontosabb észrevételek, kockázati tényezők:

- Az önkormányzat és intézményei jó része számára teljesen új terület a termelés és a gazdasági vállalkozás.
- Egy ilyen innovációhoz nem áll rendelkezésre elegendő tervezési, termelési, logisztikai, értékesítési szaktudás, fenntartható infrastruktúra, munkahelyteremtő beruházási forrás. Különösen nagy a kockázat, ha nagy létszámot bevonni hivatott termelő gazdaság megteremtése a cél.
- A vállalkozási tevékenységek komoly jogi és számviteli feltételeket követelnek, ezért általában jellemző, hogy a közfoglalkoztatást és a termelést az önkormányzat nonprofit vagy forprofit gazdasági társasága végzi, korábbi, leamortizálódott infrastruktúrájával.

Javaslat: Nem elegendő a források elnyerése, hanem annak hatékony kihasználásához megfelelő alap infrastruktúra kiépítése is elengedhetetlen, ezért egy non-profit az önkormányzat tulajdonában álló városüzemeltetési társaság létrehozása javasolt.

- A kiszámíthatatlan ütemezésű és támogatottságú rövid és töredezett futamidejű (áprilistól októberig, decemberig tartó) programok nem adnak teret fenntartható életciklusú vállalkozás tervezésére.
- A költségvetési szervek (így az önkormányzat és polgármesteri hivatala és intézményei) nem folytathatnak veszteséges vállalkozási tevékenységet „Ha adott vállalkozási tevékenységnek a Trv.64. § szerint megállapított maradványa három éven túl negatív, és arra az adott tevékenységgel összefüggésben keletkezett vállalkozási tartalék nem nyújt fedezetet, a költségvetési szerv érintett vállalkozási tevékenységét meg kell szüntetni.”

Javaslat: A programok tervezésénél a támogatásnál hosszabb időtartamot 3-5 év kell figyelembe venni, hogy a töredezettség megszűnjön és az egyes programok egymásra épülő szerves egységet alkossanak.

- A felvételt nyerő dolgozók kiválasztása során ellentmondásos szempontok érvényesülnek. A termelési hatékonyság, a fenntarthatóság érdekei szerint a

várhatóan jól teljesítő, a nyílt munkaerőpiacon is elhelyezkedni tudó személyt választhatják, aki képes lehet megfelelni az adott munkakör elvárásainak. A munkaerő-piaci reintegrációs szempont viszont ezzel éppen ellentétes, hiszen aki támogatás nélkül vagy kis segítséggel el tudna helyezkedni nem támogatott munkahelyre, azt a személyt a nyílt munkaerőpiacra kell segíteni. Az intenzíven támogatott munkahelyet pedig a munka világtól távolabb lévő személyek felzárkóztatására kellene hasznosítani.

- A közfoglalkoztatási jogviszony eltér a munka törvénykönyve alapján megvalósuló foglalkoztatástól, ezért a munkavállalókat védő jogszabályi keretek egy része nem vonatkozik a közfoglalkoztatottakra, bérük is elmarad a minimálbértől.
- Nem várható el magas szintű munkamotiváció a jelenlegi törvényi keretek mellett foglalkoztatott közmunkásoktól, a rendszeresen megszakított, nem kellő személyi és technikai infrastruktúrájú, erősen nyomott bérű és perspektíva nélküli munkaviszonyban. „Ennyi pénzért én csak ennyit gondolkodom” - mondta egy közfoglalkoztatott interjúalanyunk

Javaslat: Kormány alapvetésként fogalmazta meg, hogy a munkaerőpiacot érintő, reformértékű intézkedések célja elsősorban a munkaképes, de jelenleg inaktív csoportok visszavezetése a munkaerőpiacra, közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb feladata a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása, mivel a programok alapvetően ezt a célt szolgálják amennyiben a helyi célok ezzel ellentétesek abban az esetben gyengül a hatásuk, tehát a hatékonyság érdekében az alapcélok követése javasolt.

- A „költségkímélő munkaerőt kínál az önkormányzati intézményi feladatok ellátására”. Azaz közfoglalkoztatásuk legfőbb értéke ez. Elgondolkodtató, hogy ha az önkormányzat e forrást szabad felhasználású pénzügyi támogatásként kapná, akkor is ezeknek a feladatoknak az ellátását és ilyen hatékonysággal finanszírozná-e a település érdekében.
- A közfoglalkoztatások millió forintos nagyságrendű bekapcsolása a termékek előállításába, értékesíthető szolgáltatások nyújtásába jelentősen befolyásolja a gazdaságot, versenyhelyezetet. Az igen intenzív (80-100 százalékos) állami szubvencióhoz hozzájutó termelő/szolgáltató (függetlenül attól, hogy az állami, önkormányzati vagy magán fenntartású) óriási

előnyben van a helyi vállalkozásokkal szemben. Kérdésként merül fel, hogy hogyan maradhat életben az a kertészeti vagy takarító vállalkozó, akinek a 100 százalékban állami támogatású önkormányzati közfoglalkoztató közüzemmel kellene versenyeznie a városában.

Javaslat: A közfoglalkoztatási programok pályázása esetén, fontos figyelembe venni, hogy ne teremtsünk konkurenciát a helyi vállalkozásoknak, hiszen ezzel olyan családi vállalkozásokat tehetnek tönkre, amely egy család részére nyújt megélhetést, ezzel esetleg azt az „eredményt” elérve, hogy tovább szaporodik a munkanélküliek száma a településen.

A következő tevékenységek választhatók:

- egészség-megőrzési,
- szociális,
- nevelési, oktatási,
- kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi,
- természet-, környezet- és állatvédelmi,
- gyermek- és ifjúságvédelmi, sport,
- közrend és közlekedésbiztonsági,
- ár- és belvízvédelmi célú,
- közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat

Hatékonyság mérése

Egy rendszer csak abban az esetben működhet célszerűen, ha a folyamatokba be lehet avatkozni, ehhez viszonyt az szükséges, hogy az egyes paraméterek értékei minden időpontban rendelkezésre álljanak. A megtermelt érték regisztrálása 2013-tól elvárás a Start-munka mintaprogramokat finanszírozó BM részéről.

Fontos, hogy a munkaszervezők és a közmunkások egyaránt tudják: nemcsak a munkaidővel, de az eredménnyel is el kell számolni.

- A termesztett mezőgazdasági terméket, tenyésztett állatot, feldolgozott élelmiszert, előállított terméket darabban, kilogrammban, mázsában meg lehet adni.

Szintén nem bonyolult az egyes közfoglalkoztatottak által elvégzett szolgáltatások mennyiségi regisztrálása.

- A megtisztított út, park, közterület, erdő, lenyírt fű, gyommentesített terület m^2 -ben, az összeszedett szemét m^3 -ben, az összegyűjtött fa, nyesedék m^3 -ben kimutatható.
- A közfeladatokat kiegészítő szolgáltatások értékének regisztrálása is megoldható az egyes foglalkoztatók számára oly módon, hogy munkaóra egyenértékkel számolnak. Kézbesítő, takarító, művelődésszervező, ügyviteli dolgozó, konyhai kiegészítő, kertészeti betanított, karbantartó, festő stb. munkakörökben dolgozók munkabérét váltják ki a közmunkások.

Összefoglalva

Nem szabad a közpénzt feneketlen hordóba önteni, meg kellene teremteni a hosszabb távú öfenntartás tervezését. Ehhez azonban a közfoglalkoztatással kapcsolatos összes költség tervezésére és elkülönített regisztrációjára lenne szükség. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a közvetlen (bérjellegű és dologi) költségeket kell számításba venni, hanem a sokféle közvetett költséget (termelésben, szervezésben, adminisztrációban részt vevő szak-emberek, agyag- és áruszállítás, gép-eszköz amortizáció, szociális helyiségek, raktárak fenntartása, rezsije stb.) és általános költségeket (kapcsolódó háttér infrastruktúra arányosan vetített éves költségeit) is regisztrálni kell.